

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između EU i Bosne i Hercegovine

6. sastanak Posebne grupe za reformu javne uprave

Datum: 6. juni

Preporuke¹

1. Strateški okvir za reformu javne uprave (SO RJU)

- 1.1. Uspostaviti funkcionalno **tijelo za donošenje političkih odluka** koje će uključivati predsjedavajuću Vijeća ministara BiH, predsjednike entitetskih vlada i gradonačelnika Brčko distrikta, te uputiti poziv ministrima nadležnim za različite oblasti RJU i koordinatorima za RJU. Državni nivo, entiteti i distrikt Brčko trebaju usvojiti odluku o aranžmanu za koordinaciju RJU - tzv. Zajedničkoj platformi - u **junu 2023. godine**. Izraditi odgovarajući poslovnik uz podršku OECD - SIGMA uz konsultacije na političkom i tehničkom nivou i usvojiti ga u relevantnim tijelima Zajedničke platforme (3. kvartal 2023).
- 1.2. Treba ojačati ulogu koordinatora za RJU u pogledu upravljanja provedbom i praćenja Akcionog plana. Pokrenuti postupke zapošljavanja u entitetima i Brčko distriktu kako bi se **povećali ljudski potencijali koordinatora za RJU** i u skladu s tim revidirati pravilnike o unutarnjoj organizaciji (3. kvartal 2023).
- 1.3. Svi koordinatori za RJU trebaju revidirati **Akcioni plan za RJU za period 2023.-2027.**, kojeg trebaju usvojiti svi nivoi vlasti do četvrtog kvartala 2023. godine, pri čemu će prioritet imati digitalizacija vladinih usluga i procesa RJU. Određivanje prioriteta će se realizirati uz podršku OECD- SIGMA i finalizirati do septembra 2023. godine, dok procjenu troškova za provedbu Akcionog plana treba završiti do kraja godine.
- 1.4. Osigurati **redovno godišnje praćenje i izvještavanje o** provedbi Strateškog okvira za reformu javne uprave i njegovog Akcionog plana na polugodišnjem i godišnjem nivou, te bez odlaganja usvojiti **izvještaj o praćenju za 2022. godinu** na svim nivoima vlasti i objaviti ga na internet stranicama koordinatora za reformu javne uprave (3. kvartal 2023). Unaprijediti kvalitet praćenja uspostavljanjem procedura za prikupljanje podataka u provedbi RJU (4. kvartal 2023).
- 1.5. Pokrenuti sistematske konsultacije **s organizacijama civilnog društva** prilikom praćenja i revizije Akcionog plana za reformu javne uprave i integrirati njihove povratne informacije u izvještaj o praćenju i strateške ciljeve o RJU prilikom revizije Akcionog plana (3. kvartal 2023).
- 1.6. **Ažurirati komunikacijsku strategiju** o RJU u skladu s novim Akcionim planom za RJU za period 2023.-2027. (1. kvartal 2024.) i započeti njenu provedbu (2. kvartal 2024.) kako bi se povećala svijest vlada i društva o pitanjima RJU.
- 1.7. Osigurati veću **finansijsku odgovornost i održivost** za provedbu revidiranog Akcionog plana za RJU tako što će se iz budžeta za 2024. izdvojiti sredstva za pokrivanje najmanje 10%- 20% troškova Akcionog plana (4. kvartal 2023).
- 1.8. Pokrenuti **efikasan mehanizam koordinacije donatora** u RJU kako bi se osigurala finansijska pokrivenost svih aktivnosti u vremenskom okviru revidiranog Akcionog plana i prvi sastanak koordinacije donatora organizovati u 1. kvartalu 2024, s ciljem da se sastanci održavaju svakih šest mjeseci.

¹ Preporuke Posebne grupe za reformu javne uprave trebaju se objaviti na internet stranicama koordinatora za RJU na svakom nivou vlasti, a Evropsku komisiju treba obavijestiti o linkovima na ove stranice.

2. Upravljanje javnim finansijama (UJF)

- 2.1 Nastaviti provedbu Strategija upravljanja javnim finansijama za period 2021.-2025. na svakom nivou upravljanja i sveobuhvatnog cjelodržavnog Strateškog okvira za upravljanje javnim finansijama. Pojedinačni Akcioni planovi za UJF i sveobuhvatni plan treba revidirati (2. kvartal 2024.), te uključiti rezultate izvještaja PEFA iz sredine 2023. godine i sveobuhvatni izvještaj o praćenju UJF koji treba biti usvojen do septembra 2023.
- 2.2 Pokrenuti dijalog o politici na nivou države u vezi s reformom upravljanja javnim finansijama s Evropskom komisijom, predstavnicima civilnog društva, razvojnim partnerima i međunarodnim finansijskim institucijama najkasnije do 3. kvartala 2023.
- 2.3 **Unaprijediti reforme upravljanja javnim finansijama** do 2. kvartala 2024. u sljedećim ključnim oblastima:
 - 2.3.1 poboljšanjem **kvaliteta budžetskog procesa** tako što će se poštovati rokovi i pravila za izmjene i dopune budžeta, za naredni budžetski ciklus (2. kvartal 2024.) i u saradnji sa MMF-om otpočeti pripreme za Procjenu upravljanja javnim ulaganjima na svim nivoima i završiti ih do kraja godine;
 - 2.3.2 jačanjem **kredibiliteta srednjoročnih budžetskih okvira i fiskalnih strategija** tako što će se (1) unaprijediti povezanost između godišnjeg strateškog planiranja i procesa izrade godišnjeg budžeta i (2) osnažiti kapaciteti za predviđanje i modeliranje i unaprijediti koordinacija u ovoj oblasti;
 - 2.3.3 Svi nivoi vlasti trebaju uspostaviti neophodne preduslove vezane za IT kako bi se mogao provesti zakon o **programskom budžetu i srednjoročnom planiranju budžeta**, te usvojiti slični propisi na državnom nivou i u Republici Srpskoj (2. kvartal 2024.)
 - 2.3.4 osigurati efikasnu funkciju nadzora nad fiskalnim rizicima (uz pokrivanje fiskalnih rizika preduzeća u državnom vlasništvu tako što će se ova funkcija jasno dodijeliti jedinicama u oba entiteta, s jasno definiranim zadacima, odgovarajućim osobljem i resursima.
 - 2.3.5 u oba entiteta kreirati i ažurirati **javno dostupan registar preduzeća u državnom vlasništvu** s kompletnom listom svih takvih preduzeća koja se može pretraživati, uključujući sveobuhvatne finansijske izvještaje, revizije i organizacione informacije zasnovane na definiranoj metodologiji.

3. Državna služba i upravljanje ljudskim potencijalima

- 3.1. Ojačati **saradnju između ministarstava pravde i agencija za državnu službu** na svim nivoima vlasti i podijeliti informacije o vremenskom okviru i obimu saradnje u okviru Foruma direktora agencija za državnu službu do septembra 2023. godine.
- 3.2. Unaprijediti **metodologije ULJP-a** za praćenje provedbe zakona o državnoj službi i upravljanja ljudskim potencijalima, na svim nivoima vlasti, koje se temelje na rezultatima radionice koju je organizovala SIGMA u junu 2023. godine, s ciljem usvajanja tih metodologija (4. kvartal 2023). Dostaviti godišnje

izvještaje Evropskoj komisiji najmanje šest sedmica prije sljedećeg godišnjeg sastanka Posebne grupe za RJU i objaviti ih na internet stranicama relevantnih institucija (1. kvartal 2024).

- 3.3. U skladu sa zajedničkim okvirom politike, izraditi **strategije upravljanja ljudskim potencijalima** uz podršku RESPA-e na državnom nivou i u Republici Srpskoj (1. kvartal 2024.), te započeti provedbu Strategije za razvoj ljudskih potencijala u strukturama državne službe FBiH i u kantonima (3. kvartal 2023.) tako što će se raditi na poboljšanju klasifikacije, opisa i ocjenjivanja radnih mjesta.
- 3.4. Usvojiti poboljšani pravni osnov za **registre javnih usluga** na nivou entiteta sa jasnom podjelom nadležnosti, kao i pravni osnov za uspostavljanje HRMIS-a na državnom nivou (4. kvartal 2023). Osigurati funkcionalnost HRMIS-a na svim nivoima tako što će se obezbijediti uslovi koji se odnose na kapacitete za upravljanje registrima i nadogradnju softvera (4. kvartal 2023).
- 3.5. Uskladiti 11 zakona o državnoj službi i standarde ljudskih potencijala i imenovati **radnu grupu** uključivanjem ministarstava nadležnih za javnu upravu (3. kvartal 2023.) s ciljem finalizacije ovog procesa do (1. kvartal 2024). Ovo podrazumijeva usklađivanje zakonskih odredbi za zajednički djelokrug državne službe, jednake standarde u postupcima zapošljavanja i odabira, kompatibilne kategorije radnih mjesta i kompetencija potrebnih za ta radna mjesta kako bi se osigurala **mobilitnost i zajednički standardi u radnim uvjetima, funkcijama i organizaciji državne službe**.
- 3.6. Potrebno je bez odlaganja **uskладiti zakone o državnoj službi s principima meritornosti** kako na nivou entiteta tako i na državnom nivou (3. kvartal 2023.); Federacija BiH također treba koordinirati usklađivanje s principima meritornosti u kantonima i finalizirati proces izmjena i dopuna zakona do (1. kvartal 2024).
- 3.7. Obustaviti prakse koje ne osiguravaju zapošljavanje zasnovano na zaslugama i dobro funkcionisanje državne službe, posebno u Vladi Federacije, tako što će se odmrznuti zapošljavanje u državnoj službi i na državnom nivou, redovnim raspisivanjem konkursa za radna mjesta i zapošljavanjem državnih službenika višeg nivoa rukovođenja kada im istekne mandat.

4. Izrada politika i koordinacija

- 4.1. **Vijeće ministara** treba donijeti odluku o predloženim opcijama za reguliranje strateškog planiranja na osnovu konceptualnog sažetka Direkcije za ekonomsko planiranje (do juna 2023.) i usvojiti i započeti provedbu pravnog okvira za sektorsko strateško planiranje do januara 2024. Konsolidovati institucionalne mandate za koordinaciju i osiguranje kvaliteta planiranja politika na državnom nivou (4. kvartal 2023.) Entiteti i Brčko distrikt trebaju osigurati provedbu i gdje je relevantno prilagođavanje pravnog okvira o planiranju politika, uz rješavanje potencijalnih nedostataka u skladu sa radionicom OECD SIGMA-e.
- 4.2. Dostaviti Evropskoj komisiji preliminarni nacrt **Programa integrisanja u EU** u skladu s članom 70.3 SSP-a (*nacionalni program za usvajanje acquisa EU*) (2. kvartal 2023.). Također dostaviti analizu funkcioniranja Odluke o mehanizmu koordinacije iz 2016. godine, zajedno s prijedlozima za otklanjanje utvrđenih nedostataka (2. kvartal 2023.).

5. Odgovornost i pružanje usluga

- 5.1. Ombudsman bi trebao imati proaktivniju ulogu u korištenju dostupnih komunikacijskih kanala s izvršnim i zakonodavnim vlastima različitih nivoa upravljanja u cilju učinkovitije **provedbe svojih preporuka** (4. kvartal 2023).
- 5.2. Poboljšati zakonske odredbe **o pristupu informacijama na nivou države i entiteta u skladu** s najboljom međunarodnom praksom tako što će na internet stranicama javnih institucija biti dostupan sveobuhvatan katalog informacija, te uvesti odredbe o sankcijama za kršenje zakona i osigurati specijalizovano nadzorno tijelo sa odgovarajućim kapacitetima za praćenje provedbe tih odredbi. Uspostaviti radnu grupu za usaglašen pristup takvim standardima, na nivou države i oba entiteta. Konsultovati Komisiju o nacrtima Zakona o slobodnom pristupu informacijama (3. kvartal 2023.) prije donošenja zakona (do 4. kvartala 2023.).
- 5.3. Poboljšati upravu prilagođenu korisnicima (1) izradom popisa administrativnih opterećenja za sve usluge kako bi se utvrdilo gdje je to opterećenje najveće u pružanju usluga preduzećima i građanima, prije nego što se nastavi s pojednostavljenjem i digitalizacijom usluga, (2) prilikom izrade akcionog plana za usklađivanje sektorskih zakona sa Zakonom o opštem upravnom postupku na svim nivoima vlasti. (4. kvartal 2023.)

Naredne aktivnosti

- Dostaviti predstavnicima OECD-SIGMA i DG NEAR poslovnik Zajedničke platforme radi konsultacija prije usvajanja
- Dostaviti izvještaje o praćenju RJU i UJF nakon usvajanja
- Dostaviti nacrt Akcionog plana za RJU do septembra 2023.
- Osigurati procjenu finansijskog uticaja revidiranog Akcionog plana za RJU
- Uraditi proračun troškova i izračunati iznos finansijskih sredstava koja nedostaju za revidirani Akcioni plan za RJU
- Dostaviti procjenu fiskalnog uticaja revidiranog Akcionog plana za RJU; imamo informacije da se procjena priprema u saradnji s ministarstvima finansija i da će biti finalizirana nakon završetka svih konsultacija.
- Dostavite nam obim i kalendar saradnje agencija za državnu službu u okviru Foruma direktora agencija za državnu službu
- Dostavite podatke o obrascu ULJP, gdje nedostaju podaci: (1) vršioci dužnosti i istekli mandati, (2) ugovori na određeno vrijeme; (3) izbor najbolje rangiranih kandidata
- Dostavite nacrt zakona o državnoj službi na svim nivoima vlasti kada budu potrebne konsultacije s EU i OECD-om - SIGMA i prije usvajanja kako bi se osiguralo usklađivanje s načelima javne uprave
- Naredni sastanak: organizovati sastanak između DEI-a i OECD SIGMA-e i EUD-a o tome kako DEI planira poboljšati planiranje, izvještavanje i kalkulaciju troškova za NPAA (Program integrisanja) i gdje bi OECD SIGMA mogla pružiti podršku u ovom zadatku posebnog područja primjene.

Rezultati reforme javne uprave u skladu s dijalogom o preporukama Posebne grupe za reformu javne uprave

Vremenski okvir: juni - decembar 2023.

Rezultati po područjima	juni - septembar 2023.	septembar - decembar 2023.
Upravljanje javnim finansijama (UJF)	Prvi sastanak koordinacije donatora (sektorska radna grupa za UJF)	- Uspostavljanje dijaloga o UJF - Usvajanje monitoringa UJF za 2022. - Proračun troškova za revidiranu Strategiju upravljanja javnim finansijama
Koordinacija reforme javne uprave	- Usvajanje aranžmana za reformu javne uprave (zajednička platforma) i uspostava upravljačkog tijela za RJU na političkom nivou - Koordinacioni odbor - Usvajanje Poslovnika Koordinacionog odbora, koordinatora za RJU i nadzornih timova u julu 2023. i imenovanje nadzornih timova - Jačanje kapaciteta osoblja koordinatora za RJU u Federaciji BiH i Republici Srpskoj	Organizacija drugog sastanka na političkom nivou kako bi se odobrio revidirani Akcioni plan za RJU s jasnom procjenom troškova
Akcioni plan za reformu javne uprave	- Organizacija prvog sastanka Koordinacionog odbora i utvrđivanje kalendara sastanaka Odbora - Usvajanje Izveštaja o praćenju reforme javne uprave za 2022. - Pokrenuti reviziju Akcionog plana za RJU s fokusom na digitalizaciji/ kreiranje politika i utvrđivanje prioriteta uz podršku OECD-SIGMA-e i diskusije sa svim ministrima nadležnim za reformu javne uprave i digitalizaciju	- Finalizacija i usvajanje Akcionog plana za RJU i procjena troškova koji će se pokrivati iz sopstvenih budžeta i iz donatorskih sredstava - Povećati vlastita budžetska sredstva na najmanje 10 - 20% za provedbu Akcionog plana i riješiti pitanje nedostajućih finansijskih sredstava - Organizovati prvi sastanak koordinacije donatora

	Potrebno je da Ured koordinatora za RJU i koordinatori za RJU pokrenu dijalog s civilnim društvom i da redovno uključuju civilno društvo u sve procese koji se tiču RJU (npr. pri izradi izvještaja o praćenju RJU)	
Izrada politike	Potrebno je da BiH usvoji zakonodavstvo o planiranju politika na državnom nivou i da unaprijedi potrebne kapacitete	- Nastaviti provedbu zakonodavnog okvira i organizovati seriju radionica u koje će voditi OECD-SIGMA kako bi se donosioci odluka informisali o izazovima i prioritetima za unapređenje sistema kreiranja politika. Konsolidovati institucionalne nadležnosti za koordinaciju i osiguranje kvaliteta planiranja politike na državnom nivou - Dodijeliti/ojačati nadležnosti centralnog tijela vlasti da koordinira proces planiranja i procijeni usklađenost i koherentnost prijedloga politika (uključujući sektorske strategije i druge planske dokumente) te da ima pravo da vrati prijedloge ako su potrebna značajnija prilagođavanja - Prilagoditi regulatorni okvir na osnovu ključnih aspekata iz revizije učinka sistema planiranja i rezultata planske analize/istraživanja u Federaciji BiH - Riješiti praktične izazove i nedostatke u planiranju, praćenju i izvještavanju u skladu sa zahtjevima planiranja te u vezi sa izvještavanjem i praćenjem i povezanim nadležnostima za osiguranje kvaliteta u Republici Srpskoj - Objediniti planske dokumente i procese u Brčko distriktu BiH i uskladiti ih s novim Zakonom o budžetu u Brčko distriktu BiH
Reforma državne službe	Zakoni o državnoj službi	Zakoni o državnoj službi

	• Potrebno je da sva četiri nivoa vlasti uspostave radnu grupu za usklađivanje jedanaest (11) zakona o državnoj službi te da otpočnu razgovore. Istovremeno, potrebno je da FBiH i RS izvrše izmjene i dopune zakona o državnoj službi u skladu sa principima zasluga Potrebno je pokrenuti međusobno usklađivanje zakona o državnoj službi na federalnom i kantonalnom nivou posebno te formirati radnu grupu Praćenje aktivnosti koje se odnose na upravljanje ljudskim potencijalima • Uspostaviti radnu grupu skupa s osobljem agencija za državnu službu (može i putem Foruma direktora agencija za državnu službu) i stručnjacima za ljudske potencijale kako bi se utvrdila ključna pitanja koja se tiču ljudskih potencijala kao i potencijalni pokazatelji, u saradnji s analitičarima podataka i IT osobljem. Napraviti prijedlog koji sadrži 4 do 5 ključnih pitanja koja se odnose na HR. Izraditi plan rada za unapređenje dostupnosti podataka i načina za izračun kratkoročnih i srednjoročnih pokazatelja	• Usvojiti izmjene i dopune zakona o državnoj službi FBiH/RS/BDBiH, uskladiti ih međusobno te u pogledu principa meritornosti. Potrebno je da FBiH i kantonalni nivo izvrše potpuno međusobno usklađivanje zakona kao i usklađivanje u pogledu principa meritornosti. Registri • Usvojiti poboljšanu zakonsku osnovu koja se odnosi na javne registre na nivou entiteta, kao i zakonsku osnovu za uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje ljudskim potencijalima (HRMIS) na državnom nivou • Osigurati funkcionisanje HRMIS-a na svim nivoima osiguravajući uslove u pogledu kapaciteta za upravljanje registrima i nadogradnju softvera (4. kvartal 2023.). Praćenje aktivnosti koje se odnose na upravljanje ljudskim potencijalima • Testirati metodologiju, poboljšati je ako treba, i zadržati praksu saradnje između stručnjaka za HR, rukovodilaca, IT osoblja, analitičara podataka i pravnih stručnjaka kako bi se metodologija razvijala uporedo s postepenim razvojem HRMIS-a. • Usvojiti metodologije upravljanja ljudskim potencijalima za praćenje provedbe zakona o državnoj službi i upravljanja ljudskim potencijalima na svim nivoima vlasti, a koje se temelje na rezultatima radionice koju je organizovala SIGMA • Izraditi izvještaje o praćenju upravljanja ljudskim potencijalima i dostaviti godišnje izvještaje Evropskoj
--	---	--

		komisiji najmanje šest sedmica prije sljedećeg godišnjeg sastanka Posebne grupe za RJU i objaviti ih na web stranicama nadležnih institucija.
Pružanje usluga	• Usvajanje Zakona o elektronskom potpisu od strane Vijeća ministara. • Razjasniti nadležnosti institucija u pogledu pružanja usluga na svim nivoima • Pokrenuti razvoj strategija e-uprave u koordinaciji s aktivnostima iz revidiranog Akcionog plana za RJU	• Otpočeti pripremu koherentnog okvira politike o pružanju usluga kako bi se pojednostavile administrativne procedure i digitalizovale usluge za poslovne subjekte i građane; • Izraditi katalog elektronskih usluga na svim nivoima vlasti.